

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 969/2015
16.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић, Божидара Вујичића, Снежане Андрејевић и Бисерке Живановић, чланова већа, у правној ствари тужилаца Д.Г. из К., Р.М. из Н.С., П.С. из Д., Б.Ш. из Г. и Д.Б. из К., чији је заједнички пуномоћник М. П., адвокат из К., Улица ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа Бор, Полицијска станица Кладово, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца Д.Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б. изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3574/14 од 03.02.2015. године, у седници одржаној 16.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца Д.Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б. изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3574/14 од 03.02.2015. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ се пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3574/14 од 03.02.2015. године, у ставовима другом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П1 309/12 од 18.06.2014. године, у ставу првом изреке под тачком 1 у односу на месеце у 2006. години са припадајућом каматом, под тачком 2 истог става изреке у односу на месец децембар 2005. и за месеце у 2006. години са припадајућом каматом и под тачком 3 истог става изреке у односу на месеце у 2006. години са припадајућом каматом, у ставу другом изреке за исти период, у ставу трећем изреке под тачком 1 и 2 у односу на месеце у 2006. години са припадајућом каматом и под тачком 3 истог става изреке у односу на децембар 2005. и месеце у 2006. години са припадајућом каматом, у ставу четвртном изреке за исти период, у ставу седмом изреке под тачком 1 у односу на месеце у 2006. години са припадајућом каматом и под тачком 2 и 3 истог става изреке у односу на децембар 2005. и на месеце у 2006. години са каматом, у ставу осмом изреке за исти период, у ставу деветом изреке под тачком 1 у односу на месец мај 2006. године са припадајућом каматом и под тачком 2 и 3 истог става изреке у односу на децембар 2005. године и на месеце у 2006. години са припадајућом каматом, у ставу десетом изреке за исти период, као и у ставу једанаестом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П1 309/12 од 18.06.2014. године, ставовима првим, трећим, петим, седмим и деветим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима по основу рада у дане државних и верских празника, прековременог и ноћног рада исплати појединачне месечне износе са припадајућом законском затезном каматом, а све ближе наведено у изреци. Ставовима другим, четвртим, шестим, осмим и десетим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца и обавезана је тужена да надлежном Фонду ПИО, Заводу за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање у корист тужилаца уплати припадајуће доприносе. Ставом једанаестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име парничних трошкова исплати укупно 643.150,00 динара, односно сваком тужиоцу по 126.830,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3574/14 од 03.02.2015. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда и то у делу све ближе означено изреком. Ставовима другим, трећим, четвртим и петим изреке, преиначена је првостепена пресуда у односу на тужиоце Д.Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б. у ставу првом изреке под тачком 1 у односу на месеце у 2006. години са каматом, под тачком 2 у односу на месец децембар 2005. и за месеце у 2006. години са каматом и под тачком 3 у односу на месеце у 2006. години са каматом, у ставу другом изреке за исти период, у ставу трећем изреке под тачком 1 и 2 у односу на месеце у 2006. години са каматом и под тачком 3 у односу на децембар 2005. и месеце 2006. години са каматом, у ставу четвртном изреке за исти период, у ставу седмом изреке под тачком 1 у односу на месеце у 2006. години са каматом, под тачком 2 и 3 у односу на децембар 2005. и на месеце у 2006. години са каматом, у ставу осмом изреке за исти период, у ставу деветом изреке под тачком 1 у односу на месеце мај 2006. године са каматом, под тачком 2 и 3 у односу на децембар 2005. године и на месеце у 2006. години са каматом и у ставу десетом изреке за исти период, тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца Д.Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б. којим су тражили да се обавезе тужена да им по основу рада за време државних и верских празника, прековременог и ноћног рада исплати појединачне месечне износе са припадајућом законском затезном каматом, а све ближе наведено у изреци, као и да тужена надлежном Фонду ПИО, Заводу за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање у корист тужилаца Д.Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б. уплати припадајуће доприносе за месеце ближе наведене у изреци. Ставом шестим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу једанаестом изреке, тако што је обавезана тужена да тужиоцима на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 264.587,00 динара, док је захтев тужилаца за исплату трошкова преко досуђених па до 643.150,00 динара одбијен, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужиоци Д. Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б. су изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што су предложили да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, применом члана 404. ЗПП, ради разматрања правног питања у интересу равноправности грађана и ради уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужилаца, применом члана 404. ЗПП, имајући у виду да су тужиоци Д.Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б. уз ревизију доставили више одлука судова са територије Републике Србије у којима је у истој правној ситуацији одлучено другачије него у побијаној одлуци, због чега постоји потреба за уједначавањем судске праксе, па је прихватио одлучивање о ревизији тужилаца као изузетно дозвољеној и одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка, због којих се, применом члана 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су радници тужене који су распоређени на радно место полицајац у Полицијској станици у Кладову и имају статус овлашћеног службеног лица. Решењима тужене која су донета у складу са чланом 3, 4. и 7. Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова од 26.06.2006. године, одређени су им укупни коефицијенти за обрачун и исплату плате и то за тужиоца Р.М. од укупно 18,21, за тужиоца Д. Б. укупно 18,03, за тужиоца Д.Г. укупно 17,54 и за тужиоца Б.Ш. укупно 17,78. Из налаза и мишљења судског вештака, а поређењем коефицијената тужилаца са коефицијентом Д.М., запослене код тужене на радном месту полицијски службеник - управни послови, без статуса, којој је одређен укупан коефицијент од 14,91, утврђено је да је у утуженом периоду укупан коефицијент тужиоца Р. М. већи за 23,74%, тужиоца Д.Б. већи за 20,92%, тужиоца Д.Г. већи за 17,63% и тужиоца Б.Ш. већи за 19,24 %, од коефицијента упоредног радника Д. М. Међутим, поређењем коефицијената тужилаца са коефицијентом Д.Ћ. запослене код тужене на радном месту полицајац али која нема нередовности у раду утврђено је да укупни коефицијент тужилаца је већи за 1,33% у односу на тог службеника који има исти платни разред али нема нередовности у раду, тако да укупан коефицијент тужилаца није већи од 30 до 50% у односу на полицијског службеника који има исти платни разред а нема нередовности у раду. Такође је утврђено да су тужиоци у утуженом периоду, а према евиденцији о присутности на раду, имали нередовности у раду у виду прековременог рада, ноћног рада и рада у дане државних и верских празника.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужиоци основано потражују утужене износе који им припадају на име увећања зараде по основу прековременог и ноћног рада, као и рада у дане државних и верских празника, у смислу члана 147. Закона о полицији, због чега је усвојио тужбене захтеве тужилаца и одлучио као у изреци. Међутим, побијаном одлуком првостепена пресуда је потврђена у делу којим је обавезана тужена да тужиоцима на име увећања зараде по основу прековременог и ноћног рада, као и рада за време државних и верских празника исплати појединачне месечне износе све

ближе одређене изреком и то до краја новембра 2005. године, када је ступио на снагу Закон о полицији, док је у преосталом делу преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца Д.Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б., уз закључак другостепеног суда да је тужиоцима укупним коефицијентом увећана плата за више од 30% од плате државног чиновника који нема нередовности и то од децембра 2005. године, односно након ступања на снагу Закона о полицији.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужилаца Д. Г., Р.М., Б.Ш. и Д.Б. указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 146. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 101/05 и 65/09), који је био на снази у периоду за који тужиоци потражују разлику зараде, прописано је да полицијски службеници и други запослени у Министарству имају право на плату која се састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност посла. Висину коефицијента, из става 1. овог члана, утврђује министар, актом о платама запослених у Министарству, уз сагласност Владе (члан 146. став 3. истог Закона). Због посебних услова рада, опасности за живот и здравље, одговорности, тежине и природе посла, рада на дан празника који је нерадан, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, дежурства, приправности и других видова нередовности у раду, чланом 147. став 1. истог Закона, прописано је да се запосленима у Министарству могу утврдити коефицијенти за обрачун плате који су од 30 до 50% номинално већи од коефицијената за друге државне службенике, а у висини масе средстава потребних за исплату додатних коефицијената из члана 146. став 1. овог Закона. Одредбом члана 147. став 2. истог Закона, прописано је да уз сагласност Владе, за поједине категорије запослених могу се утврдити додатни коефицијенти који омогућавају увећање и за више од 50%. Правилником о платама запослених у МУП-у од 26.06.2006. године, одређени су додатни коефицијенти запослених.

Правилна примена наведених законских одредаба подразумева да полицајци и овлашћена службена лица запослена код тужене почев од ступања на снагу Правилника о платама од 26.06.2006. године до 08.12.2011. године, када су ступиле на снагу измене Закона о полицији (“Сл.гласник РС” 92/11), немају право на увећање плате по основу нередовности у случају да је њихова плата већ увећана 30 до 50% у односу на плате других државних службеника.

Наиме, сама садржина одредбе члана 147. Закона о полицији, указује да се увећање цени у односу на плате других државних службеника, из чега произлази да приликом утврђивања да ли је тужиоцима већ увећана плата по овом основу упоредни радник може бити полицајац који има статус овлашћеног службеног лица и обавља послове радног места за које је предвиђена иста школска спрема, али нема нередовности у раду, а како је учињено у поступку пред првостепеним судом. Стога упоредни радник по овом основу не може бити намештеник односно возач, дактилограф, хигијеничар, а како је учињено у поступку пред другостепеним судом, већ полицајац овлашћено службено лице са истим степеном стручне спреме као тужиоци, али који нема нередовности у раду.

Сагласно наведеном, Врховни касациони суд налази да је првостепеном одлуком правилно примењено материјално право када је усвојен тужбени захтев тужилаца, с обзиром да је утврђено да тужиоцима приликом одређивања додатног коефицијента није признато право на увећану зараду по основу нередовности у раду (прековремени и ноћни рад, као и за рад у дане државних и верских празника), јер имају исту плату као и други запослени код тужене који имају статус овлашћеног службеног лица а немају нередовност у раду, као што је то случај са тужиоцима, док је разлика у плати и коефицијенту између тужилаца и државног службеника који је узет као упоредни радник али који нема статус овлашћеног лица заснована управо на различитом статусу тужилаца и тог лица.

Имајући у виду изнето, као и да је другостепени суд погрешном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилаца у том делу, то је Врховни касациони суд применом члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**